

<https://doi.org/10.26565/2524-2547-2021-62-14>
УДК 657.1.011.56

Тетяна Володимирівна Пономарьова*

кандидат економічних наук, доцент
tvponomareva@karazin.ua
<https://orcid.org/0000-0002-8872-9888>

Марія Миколаївна Матюшко*

студентка
ха12284711@student.karazin.ua
<https://orcid.org/0000-0002-4914-5476>

*Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна
майдан Свободи, 4, Харків, 61022, Україна

**АНАЛІЗ ПРОГРАМНИХ ПРОДУКТІВ, ЯКІ ВИКОРИСТОВУЮТЬСЯ ДЛЯ АВТОМАТИЗАЦІЇ
БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ СУБ'ЄКТАМИ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ**

На сьогоднішній день інформаційні технології грають важливу роль у бухгалтерській діяльності. Вони охоплюють різноманітні сторони бухгалтерського обліку і наділені значними перевагами у порівнянні з ручними методами. У сучасних умовах формування цифрової економіки в Україні значення ефективності впровадження інформаційних технологій і автоматизації бухгалтерського та фінансового обліку суб'єктами підприємницької діяльності досягло високого рівня. Якщо для великих підприємств не складно купити готові програмні рішення, то для підприємств малого бізнесу та приватного підприємництва це досить складно обрати самостійне формування бухгалтерської інформаційної системи. Є встановленим той факт, що для всіх підприємців однаково актуальними питаннями є вибір конфігурації і моделі побудови бухгалтерської інформаційної системи з урахуванням особливостей ведення бізнесу, формування звітності та рівня застосування автоматизації бухгалтерського обліку.

У науковій статті проведений аналіз програмних продуктів, які безпосередньо використовуються для автоматизації бухгалтерського обліку, та їх можливостей для ведення даного виду обліку. Визначені головні переваги та недоліки такого переходу з паперової форми зберігання документації на електронну, а також складнощі ведення бухгалтерського обліку в Україні, можливості, завдання та перехід до автоматизованого обліку. Розглянуті програмні продукти, які використовуються для автоматизованого бухгалтерського обліку і складання бухгалтерської фінансової звітності, а саме: «Microsoft Excel», «1С: Підприємство», «Парус», «MASTER: Бухгалтерія». Наводиться порівняльна характеристика програмного забезпечення шляхом дослідження переваг та недоліків встановлення та використання даних продуктів для ведення бухгалтерського обліку і складання звітності в малих, середніх та великих організаціях. Оцінені технічні вимоги та необхідні програмні особливості різних вітчизняних програмних продуктів для прийняття рішення у виборі найбільш ефективного способу організації автоматизованого бухгалтерського обліку.

Ключові слова: автоматизація бухгалтерського обліку, документація, бухгалтерський облік, програмні продукти, технології, бухгалтерське програмне забезпечення, програма.

JEL Classification: L86; C61; M41.

Як цитувати: Пономарьова, Т. В., & Матюшко, М. М. (2021). Аналіз програмних продуктів, які використовуються для автоматизації бухгалтерського обліку суб'єктами підприємницької діяльності. *Соціальна економіка*, 62, 148-155. <https://doi.org/10.26565/2524-2547-2021-62-14>.

In cites: Ponomareva, T., & Matiushko, M. (2021). Analysis of software products used for automation of accounting by entrepreneurship subjects. *Social Economics*, 62, 148-155. <https://doi.org/10.26565/2524-2547-2021-62-14>. (in Ukrainian)

Вступ. Аби займати стійку позицію у сучасних умовах будь-яка компанія приймає за необхідність автоматизацію як бухгалтерсь-

кої звітності, так і бухгалтерського обліку в цілому. Це сприяє своєчасному отриманню достовірної інформації, яка потрібна для здійснення контролю і формування звітності

перед контролюючими органами, а також при підготовці аналітичних показників, які допомагають керівнику приймати правильні рішення в управлінні підприємством.

На сьогоднішній день навіть складно уявити процес бухгалтерського обліку без програмного забезпечення, адже завдяки спеціальним програмним продуктам відбувається збільшення оперативності обробки даних, зменшення відсотку помилок, підвищення рівня достовірності інформації, збільшення кількості інформації, яка надається у процесі бухгалтерського обліку.

Проблема щодо автоматизації бухгалтерського обліку суб'єктів підприємницької діяльності полягає у виборі відповідних програмних продуктів, адже наразі сучасний український ринок комп'ютерного забезпечення наповнений програмами, які призначені для ведення бухгалтерського обліку в організаціях різного масштабу. Тому мета статті визначена у проведенні аналізу програмних продуктів, які використовуються для автоматизації бухгалтерського обліку суб'єктами підприємницької діяльності.

Відповідно до мети вирішені наступні завдання: виявлення особливостей програмних продуктів, які використовуються у бухгалтерському обліку суб'єктами підприємницької діяльності в Україні та їх порівняння; визначення складнощів при автоматизації ведення бухгалтерського обліку; виділення переваг та недоліків автоматизації загалом та окремих програмних продуктів, які найчастіше використовуються українськими підприємствами; обґрунтування вибору використання найпопулярніших програмних продуктів для ведення бухгалтерського обліку і складання звітності суб'єктами підприємницької діяльності.

Предметом дослідження виступає система автоматизації при веденні бухгалтерського обліку, а об'єктом – основні програмні продукти, які використовуються під час ведення бухгалтерського обліку.

Огляд літератури. Тематика аналізу програмних продуктів у бухгалтерському обліку суб'єктів підприємницької діяльності в Україні цікавить значну кількість науковців, таких як: М. В. Плекан, Т. С. Гайдучок, Г. В. Головчак (2020), Я. В. Бахарарева (2018), М. Р. Лучко, Н. О. Луб (2020), М. О. Редько (2018), О. О. Дядюн (2018), Н. І. Петренко (2019), С. Я. Король, А. О. Клочко (2020), В. М. Гуменна-Дерій (2016), О. В. Онищенко (2019), Ю. М. Попівняк (2019), С. М. Хомовий, Н. О. Томілова, М. М. Хомовий (2018) та ін.

Зокрема, варто виділити працю К. І. Сімакова та В. І. Рудмана (2021) під назвою «Аналіз впровадження та використання систем автоматизації бухгалтерського обліку на

вітчизняних підприємствах», де було проведено порівняльний аналіз основних програмних продуктів для автоматизації процедур бухгалтерського обліку на вітчизняних підприємствах, а також систематизовано основні вимоги для забезпечення раціонального вибору даного програмного забезпечення.

Також можна згадати працю С. В. Скрипника, І. Б. Франчука та І. В. Шепеля (2020) «Особливості автоматизації обліку підприємств у сучасних умовах», де автори досліджували особливості автоматизації обліку як одного із важливих системних елементів у структурі підприємств у сучасних умовах, а також навели характеристику найпопулярніших програмних продуктів, таких як: Microsoft Excel, 1С: Підприємство, Парус, Інфобухгалтер та інші.

Можна розглянути і статтю Р. М. Скриновського, В. Р. Гладуна, М. І. Крамара (2019) під назвою «Інформаційні технології в організації бухгалтерського обліку на підприємстві», у якій встановлено, що інформаційні технології забезпечують автоматизацію методу бухгалтерського обліку та інших функцій управління в інформаційних системах.

Вчений А. І. Марущак (2021) у своєму дослідженні за допомогою аналітичного методу проаналізував і оцінив важливі фактори, які найбільше слід враховувати при виборі відповідного програмного забезпечення.

Дослідження американського вченого З. М. Сорі (2015) щодо інформаційних систем бухгалтерського обліку спрямоване на вивчення використання інформаційних систем бухгалтерського обліку.

Такі вчені, як І. Фаріда, Б. Акбар, С. Д. Сетянінгсіх (2021) у своєму дослідженні під назвою «Якість та ефективність інформаційних систем бухгалтерського обліку» використавши метод анкетування серед 51 співробітника, які працюють у відділі бухгалтерського обліку, визначили, що впровадження інформаційних систем бухгалтерського обліку має значний позитивний вплив на результативність організації через якість фінансової звітності.

І. Чонг та І. Нізам (2018) дослідили вплив програмного забезпечення обліку на ефективність бізнесу, що стане у нагоді власникам і менеджерам для розуміння важливості використання інформаційної системи бухгалтерського обліку, отриманої від програмного забезпечення бухгалтерського обліку, для досягнення ефективності.

В той же час варто зазначити, що окремі аспекти щодо визначення та оптимального вибору програмних продуктів для суб'єктів підприємницької діяльності України та ефективного їх використання в процесі обліку є об'єктом для суперечливого обговорення, що і зумовлює актуальність і цілковиту доцільність

дослідження цього питання.

Методологія дослідження. Для досягнення визначеної мети та визначення основних дефініцій дослідження автором були використані такі методи, як аналіз (проведення аналізу окремих програмних продуктів у бухгалтерському обліку, які поширені в Україні), систематизація (при формулюванні висновків), синтез (при дослідженні функцій та принципів програмних продуктів), порівняння (визначення та порівняння переваг та недоліків окремих програм у бухгалтерському обліку України), порівняльний аналіз (у дослідженні відмінностей між вказаними програмними продуктами), теоретичне узагальнення (при визначенні оптимального програмного продукту для ведення бухгалтерського обліку та забезпечення прийняття ефективних управлінських рішень суб'єктами підприємницької діяльності).

Основні результати. Бухгалтерське програмне забезпечення – це фундаментальна програма, яка дозволяє організації реєструвати потік грошей для внутрішнього та зовнішнього огляду та аудиту. Це основний інструмент для оцінки фінансового стану організації та забезпечення дотримання законодавства за допомогою таких інструментів, як головні книги, кредиторська та дебіторська заборгованість, замовлення на покупку, управління запасами та виставлення рахунків, що дозволяє значно скоротити витрати та підвищити продуктивність.

Бухгалтерські програми мають широку сферу застосування суб'єктами підприємства в різних видах економічної діяльності, а зокрема: у торгівлі, промисловості, виробництві, будівництві, середньому та малому бізнесі. І для підприємств одним із найголовніших центрів уваги є правильна оцінка документації, особливо після впровадження такого процесу як автоматизація обліку. При цьому важливим моментом виступає питання: яку документацію краще залишити в паперовому вигляді, а яку завантажити в комп'ютер для подальшої автоматизації.

Також не потрібно забувати і про те, що більшість помилок в документації на сучасному етапі виникають саме в процесі переносу з паперових носіїв в електронні (Скриновський, Гладун, & Крамар, 2019). У такому разі необхідно правильно оцінювати всі фактори подальших переваг переходу до електронного ведення документації і вибір на користь сучасних програмних продуктів. Для прикладу, важливими перевагами є аналітика, перехід до онлайн структури, хмарне зберігання даних на серверах з використанням баз даних, значне полегшення праці бухгалтерів, зниження трудомісткості окремих операцій, зменшення кількості помилок при складанні первинних документів та зведених

облікових реєстрів і оперативне отримання та опрацювання значного масиву інформації. Такі технології наділені оптимізацією витрат на закупку серверного обладнання (можна орендувати сервер), адаптація корпоративної IT-інфраструктури, доступ до системи в будь-якому місці і з будь-якого пристрою, економія на покупці, підтримка і модернізація стаціонарного обладнання і забезпечення (є можливість купити лише одну копію програми, встановити на сервері, а далі користуватися будь-якими пристроями, навіть з ліцензійними системами, і редагувати документи з використанням серверу з базою) (Sori, 2015). Варто і враховувати перелік очевидних недоліків та певних ризиків, до яких відносять залежність від інтернету та безперерійного енергопостачання, не надійність зберігання даних, загроза відтоку даних, банкрутство оператора та вихід із ладу інтерфейсу, можливість вірусних атак. Так, існує припущення, що хакерська атака 2017 року, що спричинила блокування діяльності державних установ, банків, медіа, величезної кількості підприємств в Україні спричинена саме через оновлення програмного забезпечення.

Існує багато різних типів бухгалтерського програмного забезпечення, доступного для малого бізнесу, з різними можливостями та цінами. Як правило, тип галузі та кількість працівників є двома факторами, які можуть допомогти власнику бізнесу почати вибирати відповідне програмне забезпечення для бухгалтерського обліку. Наприклад, фрілансеру не знадобляться такі ж функції в бухгалтерському програмному забезпеченні, як власнику ресторану.

Хороше бухгалтерське програмне забезпечення є обов'язковим для підприємців, які хочуть вести свій бізнес до успіху (Farida, Mulyani, Akbar, & Setyaningsih, 2021). Програмне забезпечення повинно бути здатним не тільки представляти швидкий підсумок або детальне представлення прибутків і збитків, а також інших ваших фінансових операцій; він також повинен забезпечувати відповідність юридичним вимогам, які існують в Україні.

Окрім вирішення нових законів, вибір програмного забезпечення для бухгалтерського обліку повинен дозволити компанії автоматизувати трудомісткі бухгалтерські завдання, прискорити підготовку податків та знизити ризик людських помилок на робочому місці, особливо якщо робітники працюють у віртуальній системі в результаті пандемії COVID-19 (Kroon, Alves, & Martins, 2021).

Не варто забувати, що для оптимального вибору певного програмного продукту потрібен безпосередньо зацікавлений спеціаліст. Це може бути бухгалтер підприємства, адже

він має можливість правильно оцінити систему по всім ознакам (Marushchak, 2021). Критеріями у цьому випадку можуть бути:

1. Налаштування системи не лише на особливості певної організації, але й на ймовірні зміни у законодавстві, наявність сприятливих умов для перебудовання типових проведень (кореспонденцій рахунків бухгалтерського обліку), звітність, формування звітності у відповідності з новими вимогами у граничний термін при відсутності втрачання інформації.

2. Здатність працювати з такими мережами бухгалтерської інформації, як система зв'язку «Клієнт-банк» для надсилання платіжних документів з комп'ютера до банку, контрольно-фіскальних систем (касових апаратів), аби автоматизувати процес роздрібно торгівлі.

У багатьох випадках програмні продукти відрізняються за складом функцій, які виконуються ними. Вони можуть виконувати як мінімальний, так і розширений набір операцій, що залежить від розміру підприємства, на які вони орієнтовані (Fernandez & Aman, 2018).

На ринку комп'ютерних програм наданий широкий спектр варіантів бухгалтерських програм: від найпростіших, здатних виконати мінімальний набір операцій, необхідних для компаній з малого бізнесу (наприклад: Microsoft Excel), до дуже розгалужених, що здійснюють розширений комплекс операцій з глибокою аналітикою (наприклад: 1С: Підприємство, Парус, MASTER: Бухгалтерія).

На багатьох підприємствах малого бізнесу бухгалтерський облік, як не дивно, використовує можливості програми «Microsoft Excel». На основі цієї програми створена надзвичайна кількість шаблонів, за допомогою яких вирішуються різні поставлені завдання. Розробниками цих рішень найчастіше виступають самі бухгалтери, які наділені розвиненими навичками роботи з продуктами Microsoft.

Такі способи розв'язання завдань покликані полегшити роботу бухгалтера з первинною документацією, допомогти з формуванням типових бухгалтерських звітів. Microsoft Excel, як відомо, є достатньо простою програмою, доступною для самонавчання, не потребує додаткових вмінь, багато бухгалтерів ведуть в ній допоміжні розрахунки та таблиці, за допомогою яких проводять самоперевірку (Скрипник, Франчук, & Шепель, 2020).

Ще однією перевагою є те, що електронні

таблиці Excel дозволяють допрацьовувати звіти, надавати інформацію, отриману при вивантаженні із тієї ж 1С у необхідному вигляді. Для бухгалтера ця програма надає можливість консолідації даних, дозволяє обрати необхідну інформацію, створюючи окремі таблиці або приховуючи дані у вхідній таблиці.

Але вагомим недоліком цієї програми є те, що в ній можна організувати найпростіший, зовсім нескладний бухгалтерський облік. Це може бути не більше 10-15 господарських операцій в місяць і номенклатура товарних позицій буде також невеликою.

Розглянемо більш детально найпоширеніший спосіб автоматизації бухгалтерського обліку в Україні – програму «1С: Підприємство». За даними дослідження, проведеного компанією Hubber у I півріччі 2021 року, на ринку e-commerce найпопулярнішою CRM-системою є 1С, питома вага якої у постачальників складає 33,2 %¹.

Такий програмний продукт, як «1С: Підприємство» – це своєрідний неписаний стандарт для сучасного українського бухгалтера, універсальне, оптимальне вирішення для автоматизації системи бухгалтерського обліку. Програма призначена для ведення синтетичного і аналітичного бухгалтерського обліку по різним розділам. На сьогодні близько 300 тисяч підприємств України використовують цю програму у різних версіях².

Серед переваг програми можна відмітити наявність простого інтерфейсу, гнучкі налаштування, за допомогою яких можна редагувати відображення даних під себе у потрібній послідовності; можливість внесення змін в програмний код і допрацювання програми під певні потреби конкретного підприємства; підтримка всіх систем оподаткування; веб-клієнт для роботи без прив'язки до офісу; можливість ручного та автоматизованого введення проведень (Сімаков & Рудман, 2021).

Також програма «1С: Підприємство» підтримує роботу територіально розподілених інформаційних баз, дозволяє вести облік у відокремлених підрозділах, вести облік по декільком організаціям в єдиній інформаційній базі і т.д. Варто зазначити ще одну особливість цієї програми, яка полягає у тому, що вона не має обмежень по масштабом підприємства, виду діяльності і складнощам обліку.

Основні розділи обліку в Панелі функцій у програмі «1С: Підприємство» виділені в такі блоки: Банк; Каса; Купівля; Продаж; Склад;

¹ Український ринок e-commerce у першому півріччі 2021: аналітика Hubber. 2021. URL: <https://retailers.ua/uk/news/management/12129-rynok-e-commerce-v-pervom-polugodii-2021-analitika-hubber> (дата звернення: 15.11.2021).

² 1С: Підприємство. Ефективний інструмент українського бізнесу. 2021. URL: <https://complex.lviv.ua/> (дата звернення: 16.11.2021).

Виробництво; ОЗ; НМА (облік нематеріальних активів); Зарплата; Кадри; Податковий облік.

Функціонал кожного розділу відповідає його назві та в повній мірі вирішує завдання автоматизації бухгалтерського і податкового обліку основних операцій.

У програмі 1С: Підприємство всі проведення заносяться у журнал операцій. Під час перегляду проведення у цьому журналі їх можна обмежити будь-яким часовим інтервалом, групувати та шукати по різним параметрам проведення.

Окрім журналу операцій програма підтримує декілька списків довідкової інформації: план рахунків, список видів об'єктів аналітичного обліку, списки об'єктів аналітичного обліку і т.д.

На основі введених проведення може бути виконаний розрахунок підсумків. Підсумки можуть виводитися за квартал, рік, місяць та за будь-який період, обмежений двома датами. Розрахунок підсумків може виконуватися по запиту та одночасно з введенням проведення (в останньому випадку не потребує перерахунку).

У програмі 1С: Підприємство існує режим формування довільних рахунків, який дозволяє на певній бухгалтерській мові описати форму і зміст звіту, включаючи до нього залишки і обороти по рахункам, і по об'єктам аналітичного обліку. За допомогою даного режиму реалізовані звіти, які надаються у податкові органи, а також даний режим використовується для створення внутрішніх звітів для аналізу фінансової діяльності організації в довільній формі. Окрім цього програма має функції збереження резервної копії інформації і режим збереження в архіві текстових документів.

Якщо ж оцінювати «1С: Підприємство» об'єктивно, її не можна назвати досконалою загалом, оскільки неправильно давати оцінку характеристику даній програмі без прив'язки до конкретного підприємства. Для деяких організацій «1С: Підприємство» є ідеальним варіантом, що повністю задовольняє їх вимоги до автоматизації бухгалтерського обліку. А для деяких компаній ця програма не підходить, оскільки не здатна повною мірою вирішити поставлені перед нею завдання.

«Парус-Бухгалтерія» є простим, та повнофункціональним програмним продуктом, що дозволяє автоматизувати бухгалтерський та податковий облік в організаціях малого та середнього бізнесу. Це проста, зручна, але в той же час і потужна система, яка дозволяє автоматизувати бухгалтерський облік, основні торгові процеси і складський облік, розрахунок заробітної плати, кадровий облік.

Користувачами системи можуть бути головні бухгалтери і бухгалтери за розділами об-

ліку, менеджери, складські робітники, спеціалісти фінансово-економічних відділів.

Система побудована за модульним принципом і представляє собою набір модулів, кожен з яких призначений для автоматизації одного з основних видів діяльності підприємства і може працювати як в автономному режимі, так і спільно з іншими модулями комплексу, створюючи єдиний інформаційно-управлінський простір масштабу підприємства.

Програма «Парус-Бухгалтерія» постійно проводить роботи по створенню спеціалізованих галузевих рішень, які повинні спростити налаштування і введення системи в експлуатацію. При цьому присутня можливість індивідуальної адаптації системи на кожному підприємстві за допомогою засобів гнучких налаштувань: бухгалтерія, реалізація та склад, комплекс, облік договорів, заробітна плата, кадри.

Принцип роботи програми «Парус-Бухгалтерія» простий та мало відрізняється від принципів, закладених в інших продуктах цієї категорії. Введення інформації в систему починається з обробки первинних документів. Платіжні доручення, прибуткові та видаткові ордери та інші платіжні документи зберігаються у спеціальному розділі, до якого дозволений прямий доступ. Накладні на відпущення продукції і рахунки зберігаються окремо одне від одного. Після занесення первинних документів є можливість відпрацювати документи в обліковій частині. Використання різного роду довідників організації і матеріальних цінностей полегшує заповнення документів.

Отже, переваги програми «Парус-Бухгалтерія» можна виділити наступні:

- простота засвоєння;
- широкі функціональні можливості;
- робота як на одному, так і на декількох комп'ютерах, які об'єднані однією локальною мережею.

Недоліком цієї програми може слугувати неоперативність оновлень.

На українському ринку бухгалтерських програмних продуктів також з'явилася програма «MASTER: Бухгалтерія» для підприємств малого та середнього бізнесу, державних установ, яка також має у складі весь необхідний бухгалтеру функціонал і є альтернативою російському софту. У цій системі весь функціонал, необхідний для ведення бухгалтерського, податкового, управлінського обліку, а також обліку персоналу та розрахунку заробітної плати, знаходиться в єдиній базі та в одному інтерфейсі. Програма інтуїтивно зрозуміла для бухгалтера, а також покрокові інструкції присутні для використання, автоматизовані усі процеси формування звітності, передбачена можливість ведення обліку

для необмеженої кількості юридичних осіб, а також введена велика кількість інших результативних інструментів. Окрім цього, «MASTER: Бухгалтерія» постійно розвивається та оновлюється, аби відповідати вимогам законодавства.

Головним недоліком програми є відсутність галузевих конфігурацій, які користуються надзвичайною популярністю в «1С: Підприємство» та «Парус-Бухгалтерія», оскільки враховують специфіку та спрямованість певних видів діяльності.

Кожному із програмних продуктів, згаданих вище, властиві певні особливості для ведення обліку підприємницької діяльності, які відрізняють їх одне від одного та дозволяють керівникам підприємств зважувати та робити оптимальний для свого бізнесу вибір з перспективою прийняття ефективних управлінських рішень та успішного ведення бухгалтерського обліку.

Висновки. Визначено, що бухгалтерське програмне забезпечення є інструментом із глибокою фінансовою інформацією, який дозволяє значно скоротити витрати та підвищити продуктивність. Застосування програмних продуктів для автоматизації бухгалтерського обліку також сприяє підвищенню оперативності обробки даних і достовірності інформації, що сприяє прийняттю більш об'єктивних фінансових та управлінських рішень.

На сьогоднішній день вітчизняний ринок пропонує велику кількість програмних про-

дуктів, які дозволяють автоматизувати бухгалтерську діяльність. І окрім вирішення проблем із законодавством, що постійно змінюється, вибір бухгалтерського програмного забезпечення повинен дозволити суб'єктам підприємницької діяльності автоматизувати трудові завдання бухгалтерські завдання, прискорити підготовку податків і загалом відповідати вимогам сучасного бізнесу.

Найбільш поширеними комп'ютерними програмами, які застосовуються в українському бухгалтерському обліку є «Microsoft Excel», «1С: Підприємство», «Парус», «MASTER: Бухгалтерія». Проведення порівняльного аналізу цих програмних продуктів дає можливість відмітити особливості модернізації програм, завдяки яким виникають проблеми їх застосування, що має наслідок зародження прогресу у цій області.

Найбільш оптимальним варіантом вибору серед програм є «1С: Підприємство», яка дозволяє покращити якість обліку бухгалтерської, податкової та іншої інформації і мінімізації її втрати, що зробить максимально достовірною річну звітність.

Тематика, що стосується дослідження програмних продуктів у бухгалтерському обліку, зокрема вивчення програмного забезпечення із штучним інтелектом, є перспективним напрямом подальших досліджень, адже для суб'єктів підприємницької діяльності важливим процесом є вибір програм для автоматизації обліку, який дозволить правильно оцінити і підтримувати економічну ефективність їх діяльності.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Плекан М. В., Гайдучок Т. С., Головач Г. В. Переваги та недоліки програм автоматизації бухгалтерського обліку. *Економічна наука*. 2020. № 23. С. 10–15. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2020.23.10>.
2. Бахарева Я. В. Напрями розвитку інформаційних систем і технологій обліку підприємств малого та середнього бізнесу в Україні. *Ефективна економіка*. 2018. № 11. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105-2018.11.208>.
3. Лучко М. Р., Луб Н. О. Облік в умовах інформаційних технологій, як умова прийняття управлінських рішень. *Облік, оподаткування і контроль: теорія та методологія*: збірник тез доповідей VIII Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції, м. Тернопіль. 23 грудня 2020 р. Тернопіль: Західноукраїнський Національний Університет, 2020. С. 51–55.
4. Редько М. О. Порівняння програмних продуктів для автоматизації бухгалтерського обліку. *Економіка і менеджмент*: збірник тез доповідей 76-тої Студентської науково-технічної конференції, м. Львів. Жовтень – листопад 2018 р. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2018. С. 366–367.
5. Дядюн О. О. Програмне забезпечення як нематеріальний актив підприємства: обліковий аспект. *Облік і фінанси*. 2018. № 3(81). С. 29–35.
6. Петренко Н. І. Комп'ютеризація бухгалтерського обліку та шляхи вивчення експертом-бухгалтером. *Економічні науки*. 2019. № 2. С. 196–202. DOI: <https://doi.org/10.31891/2307-5740-2019-268-2-196-202>.
7. Король С. Я., Клочко А. О. Цифрові технології в обліку й аудиті. *Держава та регіони*. 2020. № 1(112). С. 170–176. DOI: <https://doi.org/10.32840/1814-1161/2020-1-29>.
8. Гуменна-Дерій В. М. Оцінка стану і перспективи впровадження досвіду зарубіжних країн у вітчизняну систему обліку. *Причорноморські студії*. 2016. № 5. С. 168–172.
9. Онищенко О. В. Упровадження та застосування сучасних інформаційних технологій і ERP-систем у бухгалтерському обліку вітчизняних підприємств. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. 2019. № 3(20). С. 515–522.
10. Попівняк Ю. М. Кібербезпека та захист бухгалтерських даних в умовах застосування новітніх інформаційних технологій. *Бізнес Інформ*. 2019. № 8. С. 150–157. DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2019-8-150-157>.
11. Хомовий С. М., Томілова Н. О., Хомовий М. М. Реалії автоматизації бухгалтерського обліку в

- сільськогосподарських підприємствах України. *Економіка та управління АПК*. 2018. № 2. С. 115–121. DOI: <https://doi.org/10.33245/2310-9262-2018-143-2-115-121>.
12. Сімаков К. І., Рудман В. І. Аналіз впровадження та використання систем автоматизації бухгалтерського обліку на вітчизняних підприємствах. *Економічний вісник Донбасу*. 2021. № 2(64). С. 209–215. DOI: [https://doi.org/10.12958/1817-3772-2021-2\(64\)-209-215](https://doi.org/10.12958/1817-3772-2021-2(64)-209-215).
13. Скрипник С. В., Франчук І. Б., Шепель І. В. Особливості автоматизації обліку підприємств у сучасних умовах. *Економіка та держава*. 2020. № 10. С. 39–45. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6806.2020.10.39>.
14. Скриновський Р. М., Гладун В. Р., Крамар М. І. Інформаційні технології в організації бухгалтерського обліку на підприємстві. *Траєкторія науки*. 2019. № 2(5). С. 3001–3010. DOI: <https://doi.org/10.22178/pos.43-3>.
15. Marushchak L. I. Accounting Software in Modern Business. *Advances in Science, Technology and Engineering Systems Journal*. 2021. Vol. 6(1). P. 862–870. DOI: <https://doi.org/10.25046/aj060195>.
16. Sori Z. M. Accounting Information Systems (AIS) and Knowledge Management: A Case Study. *American Journal of Scientific*. 2015. Vol. 4. P. 36–44.
17. Farida I., Mulyani S., Akbar B., Setyaningsih S. D. Quality and efficiency of accounting information systems. *Utopia y Praxis Latinoamericana*. 2021. Vol. 26(2). С. 323–326.
18. Chong Y., Nizam I. The impact of accounting software on business performance. *International Journal of Information System and Engineering*. 2018. Vol. 6(1). P. 1–25. DOI: <https://doi.org/10.24924/ijise/2018.04/v6.iss1/01.26>.
19. Kroon N., Alves M.d.C., Martins I. The Impacts of Emerging Technologies on Accountants' Role and Skills: Connecting to Open Innovation – A Systematic Literature Review. *J. Open Innov. Technol. Mark. Complex*. 2021. Vol. 7(163). P. 1–27. DOI: <https://doi.org/10.3390/joitmc7030163>.
20. Fernandez D., Aman A. Automation and Robotic in Accounting and Finance Departmen. *Asian Journal of Accounting and Governance*. 2018. Vol. 9. P. 127–140. DOI: <https://doi.org/10.17576/ajag-2018-09-11>.

Стаття надійшла до редакції 18.11.2021 р.

Стаття рекомендована до друку 17.12.2021 р.

Tetiana Ponomareva*, PhD (Economics), Associate Professor
 tvponomareva@karazin.ua
<https://orcid.org/0000-0002-8872-9888>

Mariia Matiushko*, Student
 xa12284711@student.karazin.ua
<https://orcid.org/0000-0002-4914-5476>

*V.N. Karazin Kharkiv National University,
 4, Svobody Sq., Kharkiv, 61022, Ukraine

ANALYSIS OF SOFTWARE PRODUCTS USED FOR AUTOMATION OF ACCOUNTING BY ENTREPRENEURSHIP SUBJECTS

Abstract. Nowadays, information technology plays an important role in accounting. They cover various aspects of accounting and are endowed with significant advantages over manual methods. In modern conditions of formation of digital economy in Ukraine the value of efficiency of introduction of information technologies and automation of accounting and financial accounting by subjects of business activity has reached a high level. If for large enterprises it is not difficult to buy ready-made software solutions, then for small businesses and private enterprises it is quite difficult to choose the independent formation of the accounting information system. We find the fact that for all entrepreneurs equally important issues are the choice of configuration and model of construction of the accounting information system, taking into account the peculiarities of doing business, reporting and the level of application of accounting automation.

In this scientific article we analyze the software products that are directly used to automate accounting, and their capabilities for this type of accounting. We identify the main advantages and disadvantages of this transition from paper to electronic document storage, as well as the difficulties of accounting in Ukraine, opportunities, tasks and the transition to automated accounting. We consider software products used for automated accounting and financial reporting, namely: "Microsoft Excel", "1C: Enterprise", "Sail", "MASTER: Accounting". We construct a comparative description of the software by studying the advantages and disadvantages of installing and using these products for accounting and reporting in small, medium and large organizations. We evaluate

the technical requirements and the necessary software features of various domestic software products to decide on the most effective way to organize automated accounting.

Keywords: **Accounting Automation, Documentation, Accounting, Software Products, Technologies, Accounting Software, Program.**

JEL Classification: L86; C61; M41.

REFERENCES

1. Plekan, M. V., Gaiduchok, T. S., & Golovchak, G. V. (2020). Advantages and disadvantages of accounting automation programs. *Economics*, 23, 10-15. doi: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2020.23.10>. (in Ukrainian)
2. Bahareva, Y. V. (2018). Areas of development of information systems and technologies of accounting of small and medium enterprises in Ukraine. *Efektivna ekonomika*, 11. doi: <https://doi.org/10.32702/2307-2105-2018.11.208>. (in Ukrainian)
3. Luchko, M. R., & Lub, N. O. (2020). Accounting in terms of information technology as a condition for making management decisions. *Collection of abstracts of the VIII International scientific-practical Internet conference on Accounting, taxation and control: theory and methodology* (pp. 51-55). Ternopil. (in Ukrainian)
4. Redko, M. O. (2018). Comparison of software products for accounting automation. *Collection of abstracts of the 76th Student Scientific and Technical Conference on Economics and Management*. (pp. 366-367). Lviv. (in Ukrainian)
5. Dyadyun, O. O. (2018). Software as an intangible asset of the enterprise: accounting aspect. *Accounting and finance*, 3(81), 29-35. (in Ukrainian)
6. Petrenko, N. I. (2019). Computerization of accounting and ways of studying by an expert accountant. *Economic sciences*, 2, 196-202. doi: <https://doi.org/10.31891/2307-5740-2019-268-2-196-202>. (in Ukrainian)
7. King, S. Y., & Klochko, A. O. (2020). Digital technologies in accounting and auditing. *State and regions*, 1(112), 170-176. doi: <https://doi.org/10.32840/1814-1161/2020-1-29>. (in Ukrainian)
8. Humenna-Deriy, V. M. (2016). Assessment of the state and prospects of implementation of the experience of foreign countries in the domestic accounting system. *Black Sea studios*, 5, 168-172. (in Ukrainian)
9. Onishchenko, O. V. (2019). Introduction and application of modern information technologies and ERP-systems in accounting of domestic enterprises. *Eastern Europe: Economy, Business and Management*, 3(20), 515-522. (in Ukrainian)
10. Popivnyak, Y. M. (2019). Cybersecurity and protection of accounting data in the application of the latest information technologies. *Business Inform*, 8, 150-157. doi: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2019-8-150-157>. (in Ukrainian)
11. Khomovy, S. M., Tomilova, N. O., & Khomovy, M. M. (2018). Realities of accounting automation in agricultural enterprises of Ukraine. *Economics and management of agro-industrial complex*, 2, 115-121. doi: <https://doi.org/10.33245/2310-9262-2018-143-2-115-121>. (in Ukrainian)
12. Simakov, K. I., & Rudman, V. I. (2021). Analysis of the introduction and use of accounting automation systems at domestic enterprises. *Economic Bulletin of Donbass*, 2(64), 209-215. doi: [https://doi.org/10.12958/1817-3772-2021-2\(64\)-209-215](https://doi.org/10.12958/1817-3772-2021-2(64)-209-215). (in Ukrainian)
13. Skrypnyk, S. V., Franchuk, I. B., & Shepel, I. V. (2020). Features of automation of enterprise accounting in modern conditions. *Economy and state*, 10, 39-45. doi: <https://doi.org/10.32702/2306-6806.2020.10.39>. (in Ukrainian)
14. Skrinovsky, R. M., Gladun, V. R., & Kramar, M. I. (2019). Information technologies in the organization of accounting at the enterprise. *The trajectory of science*, 2(5), 3001-3010. doi: <https://doi.org/10.22178/pos.43-3>. (in Ukrainian)
15. Marushchak, L. I. (2021). Accounting Software in Modern Business Advances in Science. *Technology and Engineering Systems Journal*, 6(1), 862-870. doi: <https://doi.org/10.25046/aj060195>.
16. Sori, Z. M. (2015). Accounting Information Systems (AIS) and Knowledge Management: A Case Study. *American Journal of Scientific*, 4, 36-44.
17. Farida, I., Mulyani, S., Akbar, B., & Setyaningsih, S. D. (2021). Quality and efficiency of accounting information systems. *Utopia and Praxis Latinoamericana*, 26(2), 323-326.
18. Chong, Y., & Nizam, I. (2018). The impact of accounting software on business performance. *International Journal of Information System and Engineering*, 6(1), 1-25. doi: <https://doi.org/10.24924/ijise/2018.04/v6.iss1/01.26>.
19. Kroon, N., Alves, M.d.C., & Martins, I. (2021). The Impacts of Emerging Technologies on Accountants' Role and Skills: Connecting to Open Innovation – A Systematic Literature Review. *J. Open Innov. Technol. Mark. Complex*, 7(163), 1-27. doi: <https://doi.org/10.3390/joitmc7030163>.
20. Fernandez, D., & Aman, A. (2018). Automation and Robotic in Accounting and Finance Departmen. *Asian Journal of Accounting and Governance*, 9, 127-140. doi: <https://doi.org/10.17576/ajag-2018-09-11>.

The article was received by the editors 18.11.2021.

The article is recommended for printing 17.12.2021.